

Smådjur vid skolan, sida 1

Smådjur och småkryp finns överallt runt omkring oss i naturen. Den som söker kan hitta skalbaggar, tusenfotingar, gråsuggor – och många andra spännande smådjur. Det allra mest fascinerande är kanske att de här små krypen är helt okända för barnen, ingen har någonsin ägnat dem en tanke. Nu är det hög tid!

Läs mer på sida 2, där finns en rad goda tips om konsten att upptäcka de verkligt små djuren.

Det finns ett särskilt lärarblad för dig som vill ta med dina elever till Oset och Rynningeviken. Det heter ”Smådjur i Oset och Rynningeviken” och finns att hämta på Naturskolans hemsida.

Här kan du hämta fler tips:

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik har en verkligt bra hemsida. Här finns tips på övningar och projekt. Titta på ”förskola, gr 1–6” eller ”hands-on-tips”. Du kan även prenumerera på tidningen ”Bi-lagan” – kan verkligen rekommenderas och kostar inget. I tipsen på sida 2 finns hänvisningar till äldre nummer av ”Bi-lagan”, de tidningarna finns också på www.bioresurs.uu.se

Världsnaturfondens hemsida med tips, undervisningsmaterial, tävlingar och möjlighet att bli naturvaktare www.wwf.se/naturvaktarna

Matig hemsida till Lunds naturskola. Kolla in ”naturskolebladen”! www.naturskolan.lund.se

Spårboken, Bang.

Smådjur i skogen, Olsen.

Sitt en stund på stubben, Rundgren.

Så funkar småkryp, Romano.

Jordlöpare

Larvgångar av splintborrelarver

Aspglansbagge

Smådjur vid skolan, sida 2

Förslag på saker att göra och lära om smådjur

- Gör en insektssug för att fånga små kryp. En sådan gör ni av en filmburk, lite plastslang och en bit gasväv eller strumpbyxa. Beskrivning finns i tidningen "Bi-lagan" nr 3 december 2006 på www.bioresurs.uu.se
- Tillverka olika typer av insektsfällor och placera ut. Om någon har möjlighet att sätta ut ett par fällor på kvällen så är chansen större att ni får bra fångst dagen därpå.
 - Dela en potatis på mitten och gröp ur den så att det blir ett hål i mitten. Gör ett par gånger in i potatisen. Sätt sedan ihop halvorna med en gummisnodd och lägg ut den i naturen.
 - Gräv ned en glasburk så att öppningen är i marknivå. En varggrop för skalbaggar. Fäst gärna något som tak över burköppningen så att det inte regnar in.
 - Bind fast en bit wellpapp runt ett träd. Många djur tycker om att gömma sig i trånga mörka veck. Låt gärna wellpappen sitta över natten och ta sedan ner den och titta vad ni fångat.
- Låt eleverna undersöka vilka smådjur de hittat/fångat. Sortera fångsten i olika burkar beroende på t.ex. hur många ben djuren har, vad dom äter eller hur stora de är. Åldern på eleverna avgör hur avancerat ni gör det.
- Låt eleverna välja en favorit som dom koncentrerar sig på och undersöker. Det finns bra tips på sätt att redovisa på www.bioresurs.uu.se/skolprojektlinne/pdf/idehafte1.pdf
Eleverna kan t.ex.:
 - skriva en saga, berätta eller dramatisera om djuret
 - göra djurkort, där de ritat och letat fakta om ett eller fler av de djur de hittat. Det kan bli fina djurkort att sätta på väggen eller kanske visa för andra
 - rita djuren och sätta upp på en stor målning som föreställer den naturtyp smådjuren fångades i. Har ni varit på flera olika naturtyper så blir det också en tydlig redovisning av skillnaderna. Gör namnlappar till alla djur.
- Det översta jordlagret, som inte riktigt hunnit bli jord utan består av halvförmultnade växtdelar, kallas förnan. Där bor en mängd små och pyttesmå vänner som jobbar hårt med att bryta ned döda växter till jord. Ett sätt att få syn på dem är att använda en "förnatratt" (se bilden nedan). En förnatratt kan eleverna tillverka själva av PET-flaskor. Samla in förna i en påse eller burk och ta med till skolan. Lägg i tratten så som du ser på bilden. Sätt en lampa ovanför, det här är ljusskygga varelser och de kommer att söka sig nedåt, bort från lampan – rätt ner i er burk! Se beskrivning i tidningen "Bi-lagan" nr 2 augusti 2004 på www.bioresurs.uu.se

Flugbagge

Förnatratt